

Motion till riksdagen 2005/06:K457

av **Lennart Klockare och Kristina Zakrisson (s)**

Gränsälvscommissionens ställning och befogenheter

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om Gränsälvscommissionens fortsatta ställning och befogenheter.

2 Motivering

Tornedalen med en gemensam svensk-finsk riksgräns på 450 kilometer utgör ett nordiskt nyckelområde när det gäller den pågående europeiska integrationsprocessen. Det är i gränsområdena mellan de två medlemsländerna som den praktiska tillämpningen av gränsöverskridande samarbete mellan invånare, myndigheter, näringsliv och organisationer blir förverkligad. I Tornedalen möts våra historiska och kulturella rötter synnerligen starkt. Det finns långa traditioner av medborgerlig och institutionell samverkan över riksgränsen. Tornedalen besitter en gränssamarbetskompetens som är unik i Norden, och regionen är i dag en förebild för hela EU.

En tillämpning av subsidiaritetsprincipen även inom ett medlemsland ter sig då naturlig. Det är viktigt för Tornedalen och dess utveckling att beslut som berör befolkningen och näringslivet även i fortsättningen fattas där de skall genomföras och efterlevas. Närheten till medborgarna betonas särskilt i ingressen till EU-fördraget. Närdemokrati eller medborgarinflytande är andra välkända svenska begrepp för detta synsätt.

Finsk-svenska gränsälvscommissionen har beslutat i frågor som hör till vatten- eller miljölagstiftningen i gränsälvarna och kustområdet mellan Sverige och Finland sedan 1972. Den kompetens för gränsöverskridande myndighetsutövning som under mer än 30 år byggts upp inom denna institution är för oss en värdefull resurs i den pågående europeiska harmoniseringsprocessen. Gränsälvscommissionen är i dag den enda gemensamma juridiska institutionen i det svensk-finska gränsområdet. Befolkningen och näringslivet i Tornedalen är tillfreds med Finsk-svenska gränsälvscommissionens obyråkra-

Fel! Okänt namn på

tiska och snabba handläggning av frågor som berör tillstånd inom vattenområdet. Kommissionen garanterar att människor på båda sidor om gränsen får en likvärdig behandling på sina ansökningar. Det är för samhället och näringslivet viktigt att beslutanderätten inom Gränsälvskommissionens kompetensområde även i fortsättningen finns i direkt anslutning till riksgränsen, i Haparanda/Torneå, som det är i dag.

För att öka rättssäkerheten måste då en modell för att kunna överklaga kommissionens beslut tas fram.

Att förändra en organisation som är lokalt etablerad, förankrad hos befolkning och näringsliv, till ett organ med enbart rätt att yttra sig måste övervägas på nytt.

En splittring av beslutsfattandet i ett område där en riksgräns går i mitten av Torne älv till separata myndigheter i vars sitt land och med skilda verksamhetsmål kan medföra olika tolkningar och olika beslut för respektive landsdel. Besluten påverkar direkt invånarnas och företagens dagliga verksamhet. Risken för konflikter som försvårar det fortsatta gränsöverskridande samarbetet blir därmed uppenbar.

Stockholm den 5 oktober 2005

Lennart Klockare (s)

Kristina Zakrisson (s)